

โรคอโครเมกาลีในทางทันตแพทย์ Acromegaly in Dental Aspects

นพคุณ วงษ์สวรรค์

ภาควิชา สรีรวิทยาและชีวเคมี คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

รัชตะ รัชตะนาวิน

ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

Noppakun Vongsavan B.Sc., D.D.S, M.S.

Department of Physiology & Biochemistry,
Faculty of Dentistry, Mahidol University, Bangkok 10400.

Rajata Rajatanavin B.Sc., M.D.

Department of Medicine,
Faculty of Medicine Ramathibodi hospital, Mahidol University, Bangkok 10400.

บทคัดย่อ

โรคอโครเมกาลี เป็นโรคทางระบบต่อมไร้ท่อ ที่พบในผู้ใหญ่หลังวัยแตกหนุ่มแตกสาว สาเหตุอาจเกิดจากเนื้องอกที่ต่อมใต้สมองหรือเนื้องอกบริเวณอื่น ที่สร้างโกรทฮอร์โมนหรือเนื้องอกที่สร้างสารไปกระตุ้นต่อมใต้สมองหลังโกรทฮอร์โมนออกมามากกว่าปกติเป็นเวลานาน ทำให้มีการเจริญของกระดูกส่วนต่าง ๆ เกิดขึ้นอีก ในระยะที่ร่างกายเจริญเติบโตเต็มที่แล้ว เช่น กระดูกมือกระดูกขากรรไกร และกระดูกหน้าผาก นอกจากนี้ ยังอาจมีความผิดปกติของระบบอื่น ๆ ร่วมด้วย ที่เกี่ยวข้องกับทันตแพทย์คือ ส่วนของกระดูกขากรรไกรที่เจริญมากกว่าปกติ โดยเฉพาะขากรรไกรล่าง ผู้ป่วยรายนี้มาหาทันตแพทย์ด้วยอาการเคี้ยวอาหารไม่ละเอียด เนื่องจากมีฟันไม่สบกันด้านข้าง ซึ่งเป็นผลมาจากการเจริญเติบโตของขากรรไกรล่าง ผลจากการเจาะเลือดหาระดับโกรทฮอร์โมนพบว่าสูงกว่าปกติ และจากการศึกษาเพิ่มเติมสนับสนุนการให้วินิจฉัยว่าเป็นโรคอโครเมกาลี ทันตแพทย์ควรวินิจฉัยโรคอโครเมกาลีได้ เพื่อจะได้ส่งผู้ป่วยไปปรับการรักษาโรคทางระบบต่อมไร้ท่อเสียก่อนที่จะรักษาทางทันตกรรมต่อไป

Abstract

Acromegaly is an endocrine disease in adults after puberty. Active acromegaly is due most commonly to excess growth hormone production by pituitary tumor and occasionally by an ectopic source or by tumors producing growth hormone releasing hormone. The untreated patients develop enlargement of hand and feet, enlargement of frontal boss and prognathism. In the maxillo-facial region this frequently leads to a disocclusion, mandibular prognathism. In this case a 60-year old man visited the dentist with loss of ability in chewing and bilateral open bite. The fasting blood growth hormone level was high. Subsequent investigations indicated that the patient had acromegaly. Therefore, dentists should be aware of acromegaly and proper medical treatment should be accomplished before definitive dental therapy.